

**Науковий реферат статті Мултанівської Т. В. та Воїнової Т. С.
"Теоретичні основи внутрішнього аудиту та його місце в системі
управління компанією"**

Встановлено, що в Україні єдина концепція реформування системи фінансово-господарського контролю відсутня, а при створенні підрозділів внутрішнього аудиту, визначенні їх повноважень та вимог до внутрішніх аудиторів вітчизняні компанії використовують рекомендації Міжнародних професійних стандартів внутрішнього аудиту, рекомендації зовнішніх аудиторів, розробки науковців та власні уявлення найвищого управлінського персоналу і власників про внутрішній аудит.

Виходячи з реальних потреб користувачів внутрішнього аудиту визнано актуальним формування єдиної концепції розвитку внутрішнього аудиту компанії, реалізації його потенційного ресурсу для підвищення ефективності системи внутрішнього контролю й контролю за ризиками компанії, а також забезпечення контролю якості внутрішнього аудиту. Ідентифіковано узагальнений склад об'єктів внутрішнього аудиту, конкретизовано групи об'єктів внутрішнього контролю, стосовно яких суб'єкти внутрішнього аудиту мають здійснювати дії для надання роз'яснень та рекомендацій щодо його вдосконалення.

Відповідно до запропонованого підходу до встановлення складу об'єктів внутрішнього аудиту уточнено визначення поняття "внутрішній аудит", що дозволяє розглядати внутрішній аудит як систему взаємопов'язаних елементів, яка взаємодіє з іншими елементами системи внутрішнього контролю компанії, а також з елементами системи управління нею. Як зовнішнє середовище відносно системи внутрішнього аудиту пропонується розглядати також національну систему фінансово-господарського контролю, з якою в межах наданих повноважень взаємодіють суб'єкти внутрішнього аудиту. Розроблено модель системи внутрішнього аудиту в системі управління компанією, що дозволяє ідентифікувати її як підсистему системи управління компанією з метою підвищення ефективності внутрішнього контролю.

Зроблено висновок, що в умовах обмеження впливу зовнішнього контрольного середовища діями регуляторного характеру обов'язком тих, хто наділений найвищими повноваженнями стосовно визначення стратегії розвитку компанії, є забезпечення надійного зворотного зв'язку

в системі управління через дотримання належних умов та оптимізацію функцій внутрішнього аудиту.

Література: 1. Международные основы профессиональной практики внутреннего аудита. Международные профессиональные стандарты внутреннего аудита (Стандарты). Версия от 02.02.2011 г. Перевод осуществлен Некоммерческим партнерством "Институт внутренних аудиторов" (НП "ИВА") и публикуется с разрешения The Institute of Internal Auditors Inc., 247 Maitland Avenue, Altamonte Springs, Florida 32701-4201, USA [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://iiaru.-ru/files/documents/стандарты_в_редакции_с_01.01.2011_%20г.pdf. 2. Редько О. Ю. Аудит в Україні. Морфологія : монографія / О. Ю. Редько. – К. : ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2008. – 493 с. 3. Каменська Т. О. Внутрішній аудит. Сучасний погляд : [монографія] / Каменська Т. О. – К. : ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2010. – 499 с. 4. Каменська Т. О. Внутрішній аудит : методологія та організація : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук : спец. 08.00.09 [Електронний ресурс] / Т. О. Каменська. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/ard/2011/11KTUMTO.zip>. 5. Максимова В. Ф. Внутрішній контроль економічної діяльності промислового підприємства – системний підхід до розвитку / В. Ф. Максимова. – К. : АВРІО, 2005. – 264 с. 6. Виговська Н. Г. Розвиток цілісної системи господарського контролю в Україні / Н. Г. Виговська // Збірник праць Всеукраїнської науково-практичної конференції "Сучасний стан та перспективи розвитку державного контролю і аудиту в Україні" / за заг. ред. проф. В. Д. Базилевича. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2009. – С. 50–53. 7. Аудит : навч. посіб. / Л. М. Янчева, З. О. Макеєва, А. О. Баранова та ін. – К. : Знання, 2009. – 335 с. 8. Алборов Р. А. Аудит в организациях промышленности, торговли и АПК [Электронный ресурс] / Алборов Р. А. – М. : Издательство "Дело и сервис", 1998. – 464 с. – Режим доступа : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2010_29_1/statti/66.htm 9. Бутинець Ф. Ф. Аудит : підручник / Ф. Ф. Бутинець. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Житомир : ПП "Рута", 2002. – 672 с. 10. Шеремет А. Д. Аудит : учебник / А. Д. Шеремет, В. П. Суйц. – 5-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 448 с. 11. Гончарук Я. А. Аудит : навч. посіб. / Я. А. Гончарук, В. С. Рудницький. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 443 с. 12. Пантелєєв В. П. Аудит : навчальний посібник / В. П. Пантелєєв. – К. : Видавничий дім "Професіонал", 2008. – 400 с. 13. Назарова Г. Б. Організація та методика обліку і аудиту фінансових результатів на підприємствах залізничного транспорту : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 [Електронний ресурс] / Г. Б. Назарова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2009. – 20 с. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/ard/2009/09ngbpzt.zip> 14. Бурцев В. В. Организация системы внутреннего контроля коммерческой организации / В. В. Бурцев. – М. : Экзамен, 2000. – 386 с. 15. Про схвалення Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.05.2005 р. № 158-р (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1582005%D1%80> 16. Пугачев В. В. Внутренний аудит и контроль. Организация внутреннего аудита в условиях экономического кризиса : учебник / В. В. Пугачев. – М. : Дело и сервис, 2010. – 224 с. 17. Бычкова С. М. Аудиторская деятельность. Теория и практика / С. М. Бычкова. – СПб. : Изд. "Лань", 2000. – 318 с. 18. Дорош Н. І. Аудит : теорія і практика / Н. І. Дорош. – К. : Знання, 2006. – 495 с. 19. Акоф Р. О. О природе систем / Р. О. Акоф. – М. : Изд. АН СССР. Техническая кибернетика, 1971. – С. 68–75. 20. Черняк Ю. И. Системный анализ в управлении экономикой / Ю. И. Черняк. – М. : Экономика, 1975. – 191 с. 21. Соловьев В. С. Организационное проектирование систем управления / В. С. Соловьев. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 136 с. 22. Сухарева Л. О. Аудит : оцінка якості системи бухгалтерського обліку : монографія / Л. О. Сухарева, К. О. Закалінська ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк : Вид-во "Вебер" (Донецька філія), 2009. – 263 с.

Інформація про авторів

Мултанівська Тетяна Володимирівна – канд. екон. наук, доцент Харківського національного економічного університету (61166, м. Харків, пр. Леніна, 9а, e-mail: auditor_twv@mail.ru).

Воїнова Тетяна Сергіївна – канд. екон. наук, доцент Харківського національного економічного університету (61166, м. Харків, пр. Леніна, 9а, e-mail: auditor_twv@mail.ru).